

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Svoboda József könyv- és papírkereskedése,
hova a lap szellemi részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Telefon hívószám 2.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL
ÜGYVÉD.

FELELOS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA.

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor.
Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.
Késiratok nem adatnak vissza.

† LÁSZLÓ POLYKÁRP

Generális Definitor. — 1849—1910.

Az erdélyi Szt. Ferenc-rendi szerzetes atyákat s így magát az egész rendet, mérhetetlen gyász érte.

Főtisztelendő László (Miklós) Polykárpp szerzetes főatyja, volt zárdafőnök, később rendtartományi kormánytanácsos, majd hosszas ideig rendtartományi főnök és végül Rómában székelő Generális Definitor, a folyó év május hó 15-én a megyesi zárdában hosszas és kinteljes betegség után meghalt.

Halála nem jött váratlanul, mert évek óta rettenetes betegség kínozta s még is megdöbbenve állunk koporsója mellett, mert vele egy oly férfi szállott a sírba, a kinek a székely katolicizmus, a vallás-erkölcsi nevelés és végül a hazafias erdélyi szt. Ferenc rendiek érdekében még élnie kellett volna.

Mint szerzetes kezdte meg közéleti működését; a ki szakadatlanul tanult és tapított s saját szorgalmából fokozatosan oly hatalmas egyéniséggé növekedett, a melyet székely szerzetesnek még eddig elérnie nem sikerült.

László Polykárpp kitűnően képelt férfi és szerzetes volt, s e mellett áldott jó szíve, szerény és művelt társadalmi viselkedése már kora ifjúságától kezdve egyfelől a társadalmi életben s másfelől a nagy kiterjedésű szerzetes rendbe oly rokonszenves és vezető egyéniséggé jelölték és képesítették, mint a milyen tulajdonságokkal a Goudviselés csak is egy ilyen valódi főpapot és főatyát ruházhat fel.

László Polykárppot ismerősei osztályosan szerették; jó barátai nemes lelkiért bánták és rajongásig szerették; szerzetes testvérei pedig úgy is mint testvért s úgy is mint főnököt kiválóan nagyra becsülték, mit bizonyít, hogy több ízben rendtartományi főnökké választották, mely magas állást nagy szakértelmevel és a rend ügyeinek vezetése iránti nemes lelkesedéssel töltött be és látott el mindenha.

Hatalmas és tekintélyes egyénisége eredményezte azt, hogy az erdélyi szt. Ferenc-rendi szerzeteseket megreformálta; a régi szigorított rendszabályokat visszaállította és életbe léptette s a zárdákat olasua alá helyezte, mi által a szerzetesi életnek s ezzel úgy is mint tanító rendnek hatalmas lendületet adott.

Kiváló személyisége és nagy tudása akkor domborodik ki, mikor az 1902-ik évben a Rómában megtartott általános nagy gyűlésen, a világon létező összes szent Ferenc-rendiek Generális Definitorává választatott.

Drága egyéniségét a Királyhágón innen vármegyék minden lakójának apraja-nagyja ismerte, becsülte és szerette, mert minden megye zárdájának lakója

volt s mert nyomdokain a szerzetesek és áldásnak rózsái fakadtak és virultak.

Évek óta nagy betegségnak a csirait hordozta, s már a múlt évben súlyos betegen jött haza Rómából s a megyesi zárdát választotta állandó lakóhelyül, mely szerzetesek nagy szeretettel, s mert itt székel a mostani rendtartományi főnök Kory Ottó, a kihez valódi testvéri szeretettel vonzódt s a ki viszont a boldogultat gyengéd és odaadó szeretettel vette körül és gondozta, a többi rendtársak önfeláldozó segítségével.

Rég ideje „Bársing szükületben szenvedett, mely miatt a természetes uton ékezni nem tudott s miután az orvosok Olaszországban nem merték megoperálni, most egy éve a megyesi kórházba vétette fel magát s itt aztán a gyomrot megnyitották s ezen keresztül táplálták azóta mesterségesen a drága embert, akinek azóta az élete egész kálvária, kín és szenvedés volt, melyet bámulatos türelemmel viselt s most pünkösöd napján a halála sok szenvedésektől végre megváltotta.

László Polykárpp született 1849. év október 10-én Nagy-Galambfalván Udvarhely vármegyében előkelő székely szülőktől.

A szent Ferenc-rendbe 1865. szeptember 3-án lépett be s miután a filozofiai és teológiai tanulmányait kitűnő sikerrel elvégezte, pappá szenteltetett 1872. augusztus 12-én, mikor is a Csiksomlyói róm. kath. főgimnáziumhoz hittanárnak nevezetett ki s ily minőségben működött 1875. június végéig.

Innen kezdve a kolozsvári zárdába látjuk, mint teológiai lektor, aki a növendék szerzetesek nevelésén és vezetésén a tyjai szeretettel és buzgalommal fáradozik.

Néhány év múlva nagyszombati zárdafőnök, majd később rendtartományi kormány-tanácsos volt.

Rendtársainak szeretete 1883. évben a rendtartományi díszes főnöki székbe ültette, mely magas állást egymás után 6 évig viselt.

Az 1898-ik évben ismételtelen rendtartományi főnökké választatott; míg végre 1902-ik évben a Rómában megtartott általános nagygyűlés az összes szent Ferenc-rendi szerzetesek Generális Definitorává emelte s mint ilyen 6 évig Rómába lakott, mely idő alatt több ízben a Generális miniszter helyettese is volt, sőt mint Commissarius-vizitátor Generális, számtalanszor kiküldetésben volt a galiziai, továbbá a magyarországi Szűz-Máriáról és Capistrán Jánosról nevezett Ferenc-rendi provinciákban.

Hosszas ideig volt itt a csiksomlyói zárdában is, részint mint tanár, részint mint házfőnök és rendtartományi főnök, hiszen Polykárpp Csikmegyét nagyon szerette, mert sok szép emlék kötötte e

megyéhez s e megye számtalan szülöt tehez.

A boldogult egyik legbensőbb és legbizalmasabb embere volt gr. Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspöknek is, a ki a jó Polykárppot nagyon becsülte és szerette.

Temetése f. hó 17-én volt a megyesi zárdában örösi részvét mellett s földi maradványait az ottani zárdá kriptájába helyezték örök nyugalomra.

Édes jó Polykárpp! Egész életed a munka és vallásos gyakorlatok örökös és szakadatlan láncolata volt s ha már kifáradtal és pihenni vágytál; a jó Isten áldjon meg! és adjon Neked örök nyugodalmat!

Politikai programmok.

Amióta az országgyűlést feloszlatták, azóta három pártvezér, mint három apostol járja az országot, hogy elveiknek és pártjuknak többséget szerezzenek.

Ez a három pártvezér Tisza István, Apponyi Albert és Justh Gyula.

Nem kételkedünk abban, hogy mind a hármat a legjobb szándék és meggyőződés vezeti kertes útjában. Különbözetet kell vonnunk azonban a három között és a jelenlegi politikai viszonyok szempontjából.

Mind a három pártvezér programmat ad s mind a három programmban benne van az önálló bank és az általános választójog kérdése. Ez a kettő az a két kiemelkedő sarkpont, melyek a választási küzdelmeket irányítják és a melyek körül a küszöbön álló választás eldőlni fog.

Justh Gyula hirdeti az általános egyenlő titkos választási jogot, Tisza István a választói jog kiterjesztését, Apponyi Albert az általános, de nem egyenlő választói jogot.

E három különböző felfogás jellemzi politikai programjukat. Ehez képest más a három pártvezér között. Tisza és Apponyi tárgyilagos, nyugodt és meggyőző hangot használnak a küzdelemben, főleg az észhez szólnak, míg Justh Gyula mint a fékevesztett ár, egy csapásra akarja lehetetlen programjának meghódítani az országot. — A függetlenségi párt ketté szakadása után program kellett Justh Gyulának, mivel pártja a választásokba bele menjen. Ezért hirdetni kezdték az önálló banknak 1911. január 1-re leendő felállítását. A program bejárta az országot, de az alpjában elvétett cél nem hozta meg a zöld olajágot. Tehát más kellett.

Második volt az általános egyenlő titkos választójog. Ez is bejárta az országot és ez is kátyuba jutott. Mindentől a nemzet elleuszennével találkozott.

Nem maradt más hátra, mint az obstrukció rémeivel hozakodni elő. Gondolták, hogy ez még segíthet valamit. Ez-

zel pedig éppen pórul jártak. A jelenlegi politikai viszonyok között obstrukciót emlegetni, a lehető legrosszabb taktikai hiba. Mert abban bizonyosak lehetünk, hogy sem obstrukcióval, sem általános egyenlő titkos választójoggal, sem az önálló banknak január 1-re leendő felállításával eredményt az országban elérni nem lehet. Ezért mondta Zichy János kultuszminiszter a napokban azt, hogy a munkapárt, a néppárt és Kosuth-párt között politikai nézeteltérések lehetnek, de abban az egyben mind a három pártnak meg kell egyeznie, hogy a bekövetkező választásokon a Justh-párttal szemben teljes erővel sikra szálljanak.

Summa summarum a választások az önálló bank és általános választói jog kérdései körül forognak. Általában és annak rendje és módja szerint akarja mind három tekintélyes párt a megvalósítását, azonban a kivételben oly áthidalhatatlan eltérések uralkodnak, melyek kormányképessé tehetik mindeniket, de a Justh pártot soha. Ez kész veszedelme volna az országnak. Ott látjuk Franciaországot, mely az általános választójog igazi hazája. Nap-nap után azon török az államférfiak fejüket, miképpen lehetne valamelyes korrekтивumot kitalálni az általános titkos választójog veszedelmes kihatásainak elleusulyozásaira.

A most bekövetkező választások az önálló bank és általános választójog kérdésére adják meg a feleletet. Mi nem kételkedünk, hogy ez a felelet teljesen fedni fogja az ország józan közvéleményét.

A karczfalvi választókerületből. A kerületben dr. Surányi Miklós a nemzeti munkapárt jelöltje már minden községben megtartotta a programbeszédjét. F. hó 16-án ellenjelöltje dr. Györfly Gyula Karczfalván, a kerület székhelyén kezdte meg körútját. Programbeszédére a kerület minden részéből igen sok választópolgár gyűlt össze, kik Györfly hatalmas beszédjét élénk tetszéssel fogadták. Györfly a következő napokon folytatja körútját a kerület többi községeiben. Hir szerint a jelöltséget tartja Huszár Zoltán is, kitátása azonban megválasztására nincsen. Akadt még egy újabb jelölt is Balogh István gyergyóújfalvi községi jegyző személyében, kit ugyan a hir megelőzte, programbeszédjét azonban csak f. hó 17-én Csikszentdomokoson kezdette meg. Mindkét jelölt Justh-párti programmal vette fel a harcot. Ertesüléseink szerint a választás dr. Surányi és dr. Györfly között fog eldőlni.

Választási hírek. A kerületekben úgy látszik végleg kialakult a helyzet, mennyiben további jelölések alig remélhetők. A csikszentmártoni kerületben dr. Nagy György Justh-párti és Ince Domokos pártkivüli, a csikszeredai kerületben Kállay Ulul Kossuth-párti és Hajnó Ignác Justh-párti, a gyergyószentmiklósi kerületben Kazy József munkapárti és Sümegi Vilmos Justh-párti jelöltek között heves választási küzdelem indult meg. Legújabb értesülésünk szerint Kazy József vállalja a jelöltséget s legközelebb a kerületbe jön.

UJ ÜZLET! Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni az ujonnan nyílt BUDAPESTI **UJ ÜZLET!**

mely Csikszeredában az ujonnan épült Grünwald Albert-féle házban létezik. — Nagy választékban vannak férfi- és fiúöltönyök, felöltők, gallérok és sportöltönyök stb. Gyermekek felöltőkben és kosztümökben óriási választék, női osztályunkban fekete és színes felöltők, kaglánok, kimonok, leánygallérok stb. Modellekben mindig különlegesség. Elvünk! Pontos és szolid kiszolgálás. A nagyrédmű közönség szives pártfogását kérve, maradunk kiváló tisztelettel:

A BUDAPESTI KÖZPONTI FÉRFI- NŐI- ÉS GYERMEKRUHA NAGY ÁRUHÁZ CSIKSZEREDÁBAN.

Törvényhatósági közgyűlés.

Csikvármegye törvényhatósági bizottság... tavaszi rendes közgyűlést a vármegyei há-

Ó Felsője leirata az országgyűlés összi-

Alispáni jelentés.

Törvények kihirdetése.

Bellügyminiszeri leirat a vármegyei sze-

Bellügyminiszeri leirat a vármegyei pót-

Kereskedelemügyi miniszter ur leirata a

Közigazgatási bizottság mult felévi jelentése.

A közigazgatási bizottság átirata a megyei

A virilisták 1910. évi névjegyzékének be-

Az utmesterekről szóló szabályrendelet mó-

Az utkarparókról szóló szabályrendelet mó-

Fürdő-biztosok kijelölése.

Járási hajdú állások rendszeresítése

A feleséki járás kettéválasztása.

Vármegyei alapok pénzkészletének elhelye-

Az ebadó alap 1909. évi jövedelmének fel-

Csikszeredei közkórház 1911. évi költség-

A gyergyói közkórház 1911. évi költség-

A jegyzői nyugdíj-alap közsegi hozzájárulási

A „Székutjának” a törvényhatósági utak

A községi és körorvosok államsegélyéről

Arvaszéki nyomatványok költségeinek fe-

A székely vasutak tovább fejlesztése.

Lázár Miklós I. aljegyző nyugdíjazása.

Urzsicsán János végleges nyugdíjazása.

A tisztviselői nyugdíj-alap ingatlanának ér-

Az összes vármegyei községek határozatai a

A büntetés pénzek 20%-ának az árvaház ja-

Orvosi és bábai oklevelek kihirdetése.

Társ törvényhatóságokkal való levelezés.

II. Szamadások.

III. Magánjövők ügyei.

IV. Községi ügyek.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.)

A következő levelet vettük:

Tekintettel dr. Elthes Gyula urnak

„Csikvármegye” felől szerkesztőjére

Helyben.

Kedves barátom!

Dr. Nagy György nyiltilteri támadást intézett ellenem. Minthogy a „Székelység” csak vasár-

Tiszteleg barátod:

Dr. Gaál Endre.

Nyilatkozat

dr. Nagy György képviselőjelölt urhoz.

Ön a „Csikvármegye” május 15. számában a Nyiltilter rovatban a következő nyilatkozatot

Nyilatkozat.

A „Székelység” című darabont újságpap-

Dr. Nagy György

a csikszeredei újság

képviselőjéről.

E rovatban közölték nem vállal felelős-

Legyen ez a nyilatkozat minden megjeg-

Mint hogy azonban a „Terror”-t én irtam,

Nem hiszem, hogy dr. Nagy György a

„Terror” szerzőjét kikutatni akarta volna, mert

Ennek természetesen következményeképpen

Dr. Gaál Endre.

KÜLÖNFÉLÉK.

A választások napja Csikvármegye

Apponyi-bankett. Gróf Apponyi Al-

Dr. Szekeres József fogadtatása.

Nem lesznek továbbképző tan-

A csikszeredei dal- és zenegyűlet

mány szajta egy bizottságot küldött ki, mely-

Halálozások. Dajbukát Antal gyimesi

Dobal Dávid folyó hó 12-én, 56 éves ko-

Eljegyzés. Frahács Gyula m. kir.

Pályázati hirdetés. A nagyméltó-

A tanfolyam résztvevőit a nagyméltóságú m.

Ketté vágta a vonat. Folyó hó 12-én,

két lábát leszelte. A halálosan sérült asszonyt

Országos népszámlálás. A tíz éven-

Az állami tisztviselők drágaságipót

A Halley-üstökös Csütörtökről

Államvasuti kedvezmény a repü-

Erdélyi jegyzők árvaháza. Az erdély-

Gondatlanság áldozata. Folyó hó

A KASZONI „BOLDIZSÁR-FORRÁS” KIZÁRÓLAGOS FÜRAKTÁRA. Egy literes palackokban 10 fillérért kaphatók. Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet értesíteni, hogy az őszi és téli szezonra megérkeztek a legfrissebb és legkiválóbb kávé fajok, theák, tea-sütemények, angol és belföldi rumok, likőrök, legfinomabb cukorkák, csokoládék és déli gyümölcsök. — Kávé, cukor, rizs, szappan és minden-nemű fűszerek. — Mindennap friss hideg felvágottak és prágai sonka kapható a legszolidabb árak mellett. — Gyors és pontos kiszolgálás. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, vagyok kiváló tisztelettel VÁKÁR LAJOS FÜSZER- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉSE CSIKSZEREDÁBAN.

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaság Csikszerezében.

Van szerencsénk Csikszereida város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20-ik napján megnyitottuk a

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca, a Köhid mellett). Elfogadunk betéteket betéti könyvecskékre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölcsönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett. Leszámitolunk váltókat előnyös kamattal mellett. Lombard kölcsönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamattal. Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk. Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük. Idegen pénznek heváltási helye. Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

Gzell Frigyes és Fiai bortermelők és bornyagykereskedők MEDGYES.

Legjobb beszerzési forrás
VALÓDI ERDÉLYI TERMÉSZETADTA
TISZTA HEGYI BOROKBAN.
Hordókban és palackokban.
Kitűnő saját termésű és vörös borok.

Boda József orgona és hármonium építő CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a föltisztelendő papság és a m. t. egyháztanács szíves tudomására hozni, miszerint

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ MŰHELYEMET

teljesen újonnan rendeztem be, minek utánna módomban áll a legnagyobb szabású orgona építést is elvállalni. Bárminemű javítás- és átalakításokat a legjutányosabb árban pontosan eszközölök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:
Boda József, orgona és hármonium építő, Csiktaplocán.

BORI BORI BORI

Bátor vagyok az igen tisztelt fogyasztó és ismételő közönség szíves figyelmét felhívni

NAGY BOR-PINCÉMRE

miután boraimat a legjobb forrásból szereztem be. — Raktáron van különféle borokból mintegy 150 hektoliter s így abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy igen jó fehér asztali bort adhatok az 1909. évi termésből 50 literen felüli vételnél literenkint 44 fillérért. 1908. 48

Egész hordó vételnél külön árajánlat.
Kisebb mennyiségben 64 fillértől feljebb.

Hogy boraim olcsósága dacára — mily kitűnő zamatuk, bizonyítja az, hogy rövid időn belül több mint 100 hektolitert adtam el.

Ajánlom igen finom likőreimet és az annyira kedvelt Andrónyi Sec pezsgőt.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Özv. Karda Lajosné, Csikszerezében.

A magyar királyi Törvényház mellett. 10

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rákóczi-utca 352. sz. alatti saját házámban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt esinos kivitelben olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. — Magamot a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos
Csikszerezében, Rákóczi-utca 352. szám.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű fődőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.